

Tannteknikerfaget både i Norge og globalt er inne i en omstillingsfase. Med økende konkurranse, også fra utlandet, og rask digital utvikling, kan det være krevende å drive spesielt tanntekniske laboratorier. Det krever nytenkning og originale løsninger for å møte fremtiden.

Tenner i Fokus ved Stein Brath har gjennom året besøkt flere laboratorier som har utviklet egenartede konsepter og spesialiserte produkter. I denne 31. artikkelen har vi besøkt Christiansand Dentallab.

På besøk hos Christi Dentallaboratorium

Av Stein Brath (tekst og foto) | st-brath@online.no

Christianssand Dentallaboratorium ligger sentralt til i Kristiansand sentrum i øverste etasje, i en høy forretningsbygning like ved jernbanestasjonen. De har utsikt i tre himmelretninger, og har full kontroll på ferjetrafikken, flyavganger og togtrafikken i byen, mens de lager tenner for befolkningen i Kristiansand og omegn.

anssand

Det er eierne Per Øyvind Strand og Oskar Theodorsson som tar imot i lyse fine lokaler.

Per Øyvind begynte på tannteknikerlinjen på Sogn videregående skole i 1988. Etter endt skolegang gikk han i lære hos tanntekniker Terje Lindstrøm.

Etter avlagt svenneprøve fikk Per Øyvind jobb i Oslo en kort periode før han fikk tilslag på jobb på Christianssand Dentallaboratorium høsten 1993. Per Øyvind er opprinnelig fra Larvik, men trives godt med å jobbe på Sørlandet.

Oskar har en helt annen faglig bakgrunn. Han kommer fra Island, og begynte i faget i 1977 som 16-åring. Da begynte han som lærling hos en tannlege, og var ferdig med studiene i 1981. Han arbeidet deretter på to forskjellige laboratorier i Reykjavik før han startet eget laboratorium. Dette laboratoriet drev han fram til 1992. På det tidspunkt ble han grepet av eventyrlyst, og dro til Tyskland og jobbet der i tre år. Så ble han headhundet til T. P. Nova i Sverige. De kom og hentet han i Tyskland. Han måtte etter hvert erkjenne at han ikke trivdes så godt i Sverige, så i 1994 flyttet han tilbake til Reykjavik. Da var det beklagelig nok dårlige tider på Island, så det var bare å pakke kofferten igjen.

Denne gangen tok Oskar turen til Norge, og fikk jobb hos Dag Hauge på Vest Dental i Oslo. Der arbeidet han i fire år. Så flyttet han nok en gang tilbake til Island og Reykjavik. Her startet han igjen eget laboratorium. Han drev her i 10 år, til finanskrisen innhentet ham. Da var det bare å pakke kofferten igjen. Han søkte etter jobb flere steder både i Norge og Sverige. Slik endte han opp i Trondheim og Scandinavian Dental Service as. Her jobbet han noen år før han startet Trondheim Dentallaboratorium.

Dette laboratoriet drev han inntil han en dag fikk en telefon fra Torfinn Bergholm, hvor han spør om Oskar kunne tenke seg å kjøpe seg inn i Christianssand Dentallaboratorium sammen med Per Øyvind.

Christianssand Dentallaboratorium var tidligere eiet av Torfinn Bergholm og Knut Oppebøen. De startet opp i 1982.

Oskar sa ja til tilbudet, og slik havnet han på Sørlandet. Så får vi håpe han roer seg ned og trives på vår sørlige landsdel.

Per Øyvind og Oskar overtok laboratoriet våren 2013. De forteller at de lager alt innen faget, fra enkle avtakbare proteser til bittskinner og at de opp gjennom årene har tilegnet seg mye implantaterfaring.

De nyter godt av sin lange og allsidige erfaring samtidig med at de har en til i staben som er utdannet tanntekniker, og i tillegg har de to erfarne assistenter.

På Christianssand Dentallaboratorium tar de også imot filer fra intraoral skanning. Jeg har inntrykk av at de på Sørlandet er langt fremme i så måte. Tidligere sendte de fra seg fresearbeider, men har etter hvert innsett at tiden var moden for slike investeringer. Nå tar de også imot skanne- og freseoppdrag fra andre kollegaer.

I mange år brant de porselen på titan, men nå er det mest zirkonia. Enten i form av monolittisk zirkonia eller zirkonia supplert med pålegging av porselen for å få en bedre estetikk. I mange tilfelle bestemmer de hvilken teknikk som skal brukes etter dialog med tannlege.

Christianssand Dentallaboratorium flyttet inn i sine nåværende lokaler i 1990. Dette har de ikke angret på, og de har nå flere av sine kunder i samme gård. Denne nærheten gir dem en god og tett kontakt, som både tannlege, tanntekniker og pasient nyter godt av.

Når vi begynner å snakke om fremtiden forteller Per Øyvind og Oskar at de har satset på Zirkozahn med fresing i huset. Med andre ord, de satser på

«kortreiste» tenner og god service. Noe de har tro på. De har et stort utvalg av materialer og derfor mye å velge mellom i forhold til hva de hadde før, med andre leverandører.

Tidligere brukte de Nobel Biocare i stor grad, men etter at de flyttet sin produksjon til USA ble dette vanskeligere grunnet usikker logistikk og et noe begrenset materiellutvalg.

På spørsmål om Per Øyvind og Oskar har tro på produksjon av avtakbar protetik, svarer de at det fortsatt vil være etterspørsel etter dette, men at den trolig vil avta noe, men foreløpig har de et jevnt og godt tilsig. De ser det som et tegn i riktig retning fra myndighetene at de fra noen år tilbake gir trygderefusjon på lokatorfester på underkjeveproteser.

I enkelte tilfeller ønsker tannlegen en midlertidig protese som en start på et implantatarbeid, men i de aller fleste tilfeller lages midlertidige implantat-kroner og -broer på dagen. Pasienten blir da operert tidlig på dagen, og går fornøyd hjem på ettermiddagen med tenner i munnen.

Og når det nå er blitt trygderefusjon på enkelte kasus med underkjeveproteser på 2 implantater kan nok det også påvirke produksjonen.

Til avslutning sier Per Øyvind og Oskar at de vil satse på kortreiste produkter, yte god service samt holde seg faglig oppdatert og utdanne seg for fremtiden for å holde tritt med den faglige utviklingen.